

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE vedoucí práce

Autorka práce: Bc. Natálie Bernasová

Studijní program: Učitelství pro střední školy

Studijní obor: Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy a střední školy český jazyk — dějepis

Název práce: Žánr pohádkové hry v tvorbě J. K. Tyla a J. Drdy

Vedoucí práce: PhDr. Jiří Smrčka, Ph.D.

Oponent práce: prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

A. Požadované náležitosti závěrečné práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl/e	Jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Není formulován.
2. Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel.	Reprezentativní zdroje (množství a kvalita, aktuálnost, příp. zahraniční zdroje, vhodně vybrány a správně citovány dle zvolené citační normy.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím apod.	Nevyhovuje.
3. Úroveň jazykového projevu	Vhodná pravopisná a stylistická úroveň.	Drobné nedostatky ve stylistice nebo gramatice	Výraznější nedostatky, např.:	Nevyhovuje.
4. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah BP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Není formulován.
5. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje.

B. Kvalita závěrečné práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem: A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje, NP = nelze posoudit

Kritérium	A	B	C	N	NP
Orientace v pojednávané problematice, v níž se odráží znalost relevantních pramenů a odborné literatury.	A	B	C	N	NP
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení. Terminologie je korektní a jednotná.	A	B	C	N	NP

Logická struktura výkladu, návaznost jednotlivých kapitol, obsah vytváří logický celek.	A	B	C	N	NP
Funkční provázanost teoretické a empirické/praktické části, pokud mají práce tuto strukturu.	A	B	C	N	NP

Kritérium	A	B	C	N	NP
Popis metodologie: popis metod, analýzy, a/nebo zdůvodnění empirických postupů aj. ve vztahu k cílům práce.	A	B	C	N	NP
Úroveň interpretačních (interpretačně-analytických) dovedností, schopnost reflexe tématu či získaných dat.	A	B	C	N	NP
Originalita zpracování: zpracování práce svědčí o tvůrčím zaujetí autora a jeho samostatném uvažování o řešené problematice.	A	B	C	N	NP

C. Slovní hodnocení a sdělení autorce závěrečné práce:

Diplomová práce Natálie Bernasové si dala za cíl prozkoumat tylovské inspirace v pohádkových hrách Jana Drdy. Jde o téma, které považuji za velmi podnětné, a jak ukázala diplomová práce, navzdory dosavadní probádanosti stále nosné. Teze o příznačnosti žánru „lidové“ pohádkové hry pro českou literaturu založená na tylovské tradici se stala od 40. let (jak ukazuje Natálie Bernasová) součástí domácího literárního diskursu. K prozkoumání se proto nabízí otázka, zda se Tylovy dramatické báchorky a Drdovy pohádkové komedie vyznačují skutečně takovými podobnostními rysy, abychom mohli souhlasit s tezí o „pokračování tylovské tradice“, nebo zda charakter pohádkových her obou dramatiků se významně odlišuje a uvedený tylovský diskurz je třeba interpretovat především jako způsob určité ideové proklamace.

Východiskem pro diplomkou práci je vymezení žánru pohádkové hry a zasazení dramatické tvorby J. K. Tyla a J. Drdy do kontextu tohoto žánru. Za silnou stránku této části považuji, že se autorka dokázala soustředit výhradně na genologické a literárněhistorické aspekty, které jsou podstatné pro analýzu divadelních her, a nezatěžovala tuto část práce nadbytečnými a z hlediska badatelského cíle neúčelnými kontextovými informacemi nebo biografickými údaji. Vymezením pojmu „pohádková hra“ (i s jeho používanými variantami) a žánrových a literárněhistorických souvislostí u obou sledovaných dramatiků si autorka práce vytvořila dobrou základnu pro výzkum samotných textů. Výběr zkoumaných textů pro analýzu je reprezentativní. V úvahu vzala všechny původní pohádkové hry obou autorů (stranou ponechala překlady a adaptace).

V analytické části práce postupuje autorka systematicky, když zkoumá, jak jsou v jednotlivých hrách naplněny jevy, které považuje na úrovni jednotlivých literárních rovin za distinktivní. Pozornost pochopitelně věnuje zejména tematické rovině a motivickým prvkům. Všimá si ale i takových aspektů, jakými jsou princip pohádkovosti, ideová zakotvenost v dobovém kontextu, role hudby (zde se fakticky dotýká otázky odlišné divadelní druhovosti her: činohra vs. činohra se zpěvy). Ocenit lze skutečnost, že svá zjištění konfrontuje s odbornou literaturou, a v některých případech dokonce navrhuje, jak by bylo možné na příkladu zkoumaných textů poznatky odborné literatury zpřesnit nebo modifikovat. V této souvislosti považuji za prospěšné využití morfologie pohádkových postav ruského badatele Vladimira Jakovleviče Proppa a pokus o její aplikaci na postavy Tylových a Drdových pohádkových her. Jak sama autorka práce zjistila, Proppův model naráží při aplikaci na diskrepance, s nimiž se musí badatel umět vyrovnat. V případě Proppovy klasifikace jsou rozdíly jak kontextové povahy (schéma ruských pohádek neodpovídá struktuře české pohádkové hry), tak povahy textově individuální (s ohledem na tematickou a kompoziční diverzitu jednotlivých textů). S tím se dokázala Natálie Bernasová vyrovnat tak, že k Proppovu návrhu přistoupila jako k modelovému východisku, na jehož základě stanovila vlastní typologii odpovídající potřebě české pohádkové hry. Na okraj doplňuji, že i při modifikaci Proppovy klasifikace se ukázalo, že ne všechny kategorie jsou ve všech hrách stejně nosné a že některé mají pro hry stěžejní význam (hrdina), jiné jsou u většiny zkoumaných textů zanedbatelné

(princezna a král), v některých případech definování odpovídající postavy pro danou kategorii působí poněkud „násilně“ (odesílatel v Dalskabátech).

Za vysoce přínosnou považuji kapitolu, která se věnuje recepci Drdových her v perspektivě Tylovy tvorby. Autorka se nespokojuje jen se sledováním recepce, ale zajímá se i o samotnou intenci J. Drdy. Tato kapitola jednoznačně prokazuje, že dobový ideový výklad vyzníval ve prospěch interpretace dramatika Drdy jako Tylova pokračovatele. Vzhledem ke skutečnosti, že předchozí analýza textů pohádkových her ukázala, že charakter her obou dramatiků se významně odlišuje, nabízí se otázka, jestli se Drda snažil svými hrami typově navázat na Tylovu dramatickou báchorku, anebo tylovský interpretační klíč odsouhlasený samotným Drdou byl způsob, jak sladit vlastní pojetí pohádkové tvorby s dobovými ideovými postuláty. Natálie Bernasová ve své práci fakticky dospívá k přesvědčení, že obě teze mohou být platné. Současně si však všímá, že idea tylovské tradice z pozdějších inscenací Drdových her (od 90. let) mizí. Závěry, k nimž diplomová práce dopívá, odpovídají na položený výzkumný problém a přehledně syntetizují klíčová zjištění.

Celkově hodnotím diplomovou práci Natálie Bernasové jako výbornou, a to jak z hlediska systematického přístupu, tak z hlediska obsahové a odborné propracovanosti. Zvláštní uznání si autorka zaslouží za pečlivou práci s odbornou literaturou, která se zhodnotila v podobě věcně přesných a důkazy podložených zjištění. Vzhledem k přínosnosti výsledků diplomové práce by bylo vhodné zvážit jejich publikování (například v podobě článku v odborném časopise). Natálie Bernasová v diplomové práci potvrdila, že otázka nadčasovosti vs. dobové nebo ideové poplatnosti Drdových (a rovněž Tylových her), stejně jako otázka tylovské divadelní tradice v české dramatické literatuře jsou podnětná témata, která stále silně rezonují a zůstávají otevřená pro další výzkum.

Předložená práce splňuje veškeré požadavky kladené na tento typ prací. Shody v systému Theses.cz a Turnitin s jinými dokumenty byly zkontrolovány vedoucím práce.

Práci doporučuji k obhajobě.

D. Otázky k obhajobě

- 1. Charakterizujte stěžejní distinktivní rysy Tylových a Drdových pohádkových her?**
- 2. Má / nemá současný literární diskurs tendenci vyzdvihovat význam tylovské „lidové“ tradice pro české divadlo? Svůj názor odůvodněte.**

V Praze dne 7. srpna 2023

Podpis